

EL TEMPS QUE CORRE per **JOAN F. MIRA**

El triomf de les caputxes

“No ho entenc: no entenc com els reconeixen, als quatre de la caputxa, l’alta condició històrica de plagues bíbliques, de genets de l’Apocalipsi, d’anunciadors de desgràcia universal. No entenc que quatre boines, una foto i un paper, somoguen els fonaments i la consciència d’un país passablement normal de l’Europa occidental.”

A vui que escric aquest paper, que vostès llegiran alguns dies més tard, els grans titulars dels diaris que veig al quiosc, pàgines i pàgines dels diaris que he comprat, van plens d’una mateixa, obsessiva notícia: que ETA trenca la treva. O més exactament, que un diari pròxim als amics d’ETA diu que ETA ha dit que d’ací a uns dies dirà potser als seus comandos que ja poden actuar una altra volta. Rarament un simple gest d’intimidació haurà tingut un èxit de públic i de premsa més impressionant. Quatre o cinc xicotets amb caputxa blanca, dos forats per als ulls i una gran boina negra, criden el fotògraf amic, es fan la foto, fan publicar el text d’amenaça armada, i la commoció general és tan grossa com si hagueren caigut a l’Escorial tres bombes nuclears. Com si l’aigua de l’Ebre, en una nit, haguera cobert les cúpules de la basílica del Pilar. Com si s’haguera mort de sobte el rei d’Espanya amb tota la família reial, petits infants inclosos. Les televisions dediquen als encaputxats i al seu paper espais interminables, visions retrospectives d’atemptats i de manifestacions, fotos de morts destrossats, anàlisis, discursos, interpretacions, tota la bateria dels esdeveniments històrics de primera magnitud. I jo, què volen que els diga, no tinc la sensació de ser protagonista, actiu o passiu, d’un fet o moment de tan alta transcendència. Jo recorde perfectament com, fa potser dos o tres anys, una visita a Còrsega del ministre de l’Interior francès, Michel Debré, va ser rebuda no amb quatre encaputxats i una declaració, sinó amb quatre-cents o cinc-cents independentistes corsos uniformats, emmascarats, amb una rica parafernàlia de kalàixnikovs, bazookas, granades i altre material bèl·lic. Era una perfecta declaració de guerra, en bona i deguda forma: una espectacular lletra de batalla. I no va passar res, a la molt nacional República Francesa, ni la notícia va ocupar a la premsa i la tele i la ràdio, ni de bon tros, l’espai que ací han ocupat els quatre, no quatre-cents, encaputxats d’ETA.

No escric tot açò per fer un judici polític o una anàlisi de responsabilitats, del govern espanyol, dels partits bascos o de qui siga. Ni per minimitzar l’absurda obtusitat d’ETA, la insensibi-

litat moral i democràtica dels qui li donen suport, o el perill que algun ciutadà innocent siga víctima de l’autisme d’uns individus sense seny. No es tracta d’això: es tracta que quatre encaputxats, una foto i una declaració han estat prou per commoure algunes desenes de milions de persones suposadament assenyades, i el govern i els subgovernos de les Espanyes, i la classe política en peça, i la classe periodística en massa. No ho entenc: no entenc com els reconeixen, als quatre de la caputxa, l’alta condició històrica de plagues bíbliques, de genets de l’Apocalipsi, d’anunciadors de desgràcia universal. No entenc que quatre boines, una foto i un paper, somoguen els fonaments i la consciència pública d’un país passablement normal de l’Europa occidental i abans cristiana.

Si no és que els líders d’aquest mateix país tenen moltes ganes de deixar-se somoure, de fer veure que es commouen amb serenitat històrica, etcètera, que és una bona manera d’adquirir crèdit públic i penjar-se medalles estúpides. Vaig veure, el dia de la proclama encaputxada, com el president del govern que ens governa a Madrid es presentava al país sencer, és a dir a les càmeres de televisió, eixint des del fons d’un palau de la Moncloa sàviament il·luminat, a la porta una gran bandera d’Espanya, venint a poc a poc fins al faristol i als micròfons, i parlant amb la mateixa solemnitat amb què comunicaria que ha arribat la tercera guerra mundial, o que l’enemic ha desembarcat en massa a les platges de la pàtria. L’estudiada solemnitat dels dies històrics, la majestat visual dels grans moments, simplement perquè quatre insensats amb boina sobre la caputxa han declarat que potser, si els ve de gust, tornaran a matar algú. Cosa que, d’altra banda, ja sabíem o havíem de saber: que si els venia de gust hi tornarien. No podien aspirar, els individus de la caputxa, a un triomf més insigne i espectacular: no podien aspirar, ni en el més fantàstic dels seus càlculs, a ser considerats en qüestió d’hores com altíssims protagonistes de la història nacional (nacional d’Espanya, nacional d’Euskadi i nacional, ai dolor, d’aquests Països Catalans que no hi haurien de tenir cap part, i molt poc d’interès). Si volien propaganda, els han fet, entre tots, una campanya de preu incalculable. Enhorabona, doncs, enhorabona.